ชื่อเรื่อง การศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในเขต

ภูมิภาคตะวันตก

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สัจจา ไกรศรรัตน์และคณะ

คำสำคัญ ภูมิภาคตะวันตก การท่องเที่ยวเชิงกีฬา วิ่ง จักรยาน และมวยไทย

าเทคัดย่อ

การศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและศักยภาพทางการท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคตะวันตกในครั้งนี้ เป็นแผนงานวิจัยที่ประกอบไปด้วย 4 โครงการย่อย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) จัดทำกลยุทธ์การใช้มวย ไทยส่งเสริมการท่องเที่ยวไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (2) จัดทำแนวทางการพัฒนาการวิ่ง เพื่อสุขภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในเขตภูมิภาคตะวันตก (3) เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานข้ามประเทศด้วยตนเอง และแนวทางการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวด้วยจักรยานในเขตภูมิภาคตะวันตกเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (พม่า) (4) จัดทำโมเดลการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวเชิงกีฬา และ (5) เพื่อจัดทำแนวทางการเพิ่มคุณภาพและศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในภูมิภาคตะวันตกจากการสังเคราะห์ชุดโครงการย่อยเชิงบูรณาการ

ผลการศึกษาพบว่า

ภูมิภาคตะวันตก มีจุดเด่นและความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ในฐานะของแหล่งท่องเที่ยวเชิง กีฬา ดังนี้ (1) มีลักษณะภูมิประเทศ และทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และพื้นที่ติดชายแดน ประเทศพม่าลักษณะภูมิประเทศและทรัพยากรท่องเที่ยวสามารถนำมาต่อยอด สร้างสรรค์กิจกรรม ท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้มีความโดดเด่น แตกต่างบนฐานทรัพยากรท้องถิ่น 2) สภาพอากาศ เหมาะกับ กิจกรรมการเล่นกีฬา 3) เส้นทางจราจร ไม่แออัด มีเส้นทางรองที่เหมาะสมมากต่อการปั่นจักรยานเพื่อ การท่องเที่ยว และสามารถเชื่อมโยงกับเส้นทางหลัก และพื้นที่ใกล้เคียงได้ 4) ภูมิภาคตะวันตก ไม่ไกล จากกรุงเทพ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีเวลาน้อย สามารถใช้เวลาช่วงพักผ่อนวันหยุดเพื่อ การท่องเที่ยวได้ 5) มีกิจกรรมเชิงกีฬาที่หลากหลาย อาทิ งานวิ่งซึ่งมีการจัดตลอดปี กิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยใช้จักรยาน และมวยไทย กิจกรรมเชิงกีฬาดังกล่าวนั้น ได้พัฒนาแนบติดมากับ ชุมชน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของชุมชน การจัดกิจกรรมพิเศษเชิงกีฬาเป็นยุทธวิธีที่สำคัญ อย่างหนึ่งของการพัฒนาจุดหมายปลายทางท่องเที่ยว ทั้งในแง่ของการใช้เป็นเครื่องมือดึงนักท่องเที่ยว หรือนักกีฬาให้เข้ามาในพื้นที่ เปิดโอกาสนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสชุมชนและสิ่งดึงดูดใจทางการ ท่องเที่ยวอื่น ๆ สร้างโอกาสของการมาเที่ยวซ้ำหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม การศึกษาครั้งนี้ได้เสนอแนว ทางเพิ่มคุณภาพและศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในเขตภูมิภาคตะวันตก แบ่งออกเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ **(1) การพัฒนาขีดความสามารถในการเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมเชิงกีฬา** ด้วยเหตุที่การเป็น เจ้าภาพการจัดกรรมเชิงกีฬาในพื้นที่ เป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพและคุณภาพของการ ท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยมีแนวปฏิบัติ อาทิ สร้างเจ้าภาพท้องถิ่นที่มีคุณภาพผ่านการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพผู้นำ (Leader) หรือพัฒนาทีมจัดงานกิจกรรม (Sport Event Organizer) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้สามารถเชื่อมโยงโดยกิจกรรมเชิงกีฬากับการท่องเที่ยว

บนฐานอัตลักษณ์ของท้องถิ่น มีการถอดบทเรียนจากกรณีศึกษาที่ดี (Best Practice) และส่งเสริมการ แบ่งปันข้อมูล รวมถึงการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง เป็นต้น (2) สร้างความนิยมของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว **เชิงกีฬาในเขตภูมิภาคตะวันตกด้วยวิธีการต่าง ๆ** อาทิ เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์และบริการ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้นสนับสนุนชุมชน อาทิ ชุมชนกะเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง ชุมชนวัฒนธรรมไทยทรงดำบ้านหัวเขาจีน ชุมชนชาวจีนตลาดเก่าโพธาราม ชุมชนมอญ ้บ้านโป่ง ชุมชนไทยทรงดำบ้านตลาดควาย ให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ชุมชนเหล่านี้มีเป็นฐาน ทรัพยากรในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ควรคัดสรรกีฬาที่เป็นจุดแข็งของ ภูมิภาคเพื่อพัฒนาส่งเสริมสู่การจัดการแข่งขันกีฬานานาชาติประจำปี พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐานให้สอดรับกับการส่งเสริมการใช้กิจกรรมทางกาย กระตุ้นให้เกิดบรรยากาศของ การเป็น Active Cities และเป็นมิตรต่อการจัดกิจกรรมเชิงกีฬา (Community Event Friendly) เชื่อม โยงกิจกรรมเชิงกีฬากับการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมเชิงกีฬาเป็นส่วนหนึ่ง ของโปรแกรมการท่องเที่ยว เสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมกีฬานานาชาติ และกิจกรรมกีฬาเฉพาะ ทาง อาทิ จักรยานเสือภูเขาดาวน์ฮิล การแข่งขันมอเตอร์สปอร์ต การจัดการแข่งขันวอลเล่ย์บอลชายหาด แข่งเรือนานาชาติ พัฒนาแบรนด์ (Brand) ของภูมิภาคในฐานะของแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา สร้างการ รับรู้สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของท้องถิ่น จัดปฏิทินกิจกรรมเชิงกีฬาตลอดปี เพื่อให้ นักท่องเที่ยววางแผนการท่องเที่ยวล่วงหน้าได้โดยคัดเลือกกิจกรรมเชิงกีฬาที่มีผลกระทบสูง (High Impact) มาเป็นตัวขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ สร้างเสริมคุณค่าให้กับกีฬาที่มีความเป็นไป ได้ในการเติบโตสูงเพื่อให้เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น เพื่อจัดการการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงกีฬานำร่อง ได้แก่ วิ่ง จักรยาน มวย ปีนหน้าผา อื่น ๆ

Research Title A Study to Increase Quality and Potentiality of Sports Tourism

in the Western Region.

Researcher Asst.Prof.Sathcha Kaisornrat and others

Keyword Western Region, Sport Tourism running cycling Mauy Thai

ABSTRACT

The study to increase quality and potentiality of sports tourism in the western region was the research plan with 4 projects. The purposes were to: 1) provide Muay Thai strategy to promote tourism to foreign tourisms; 2) organize guidelines to develop running for health and promote sports tourism in the western region; 3) organize guidelines to develop sports tourism by self bicycle across the country and the guidelines for tourism routes by bicycle in the western region connected with neighboring country (Myanmar); 4) create the model of local community development towards the goal of sports tourism; and 5) provide the guidelines to increase quality and potentiality on sports tourism in the western region by using the synthesis of integrated project set.

The result of the research revealed that:

The western region had the dominant feature and identity of the area as the sports tourism resource as follows: 1) There were geographic characteristics and various tourism resources and the area was next to Myanmar. The geographic characteristics and tourism resource could be topped up to create dominant and different sports tourism activities on local resource base; 2) The weather was appropriate for playing sports activities; 3) The traffic routes were not crowded. There were substitute routes for tourism cycling and could be connected with main routes and nearby area; 4) The western region was not far from Bangkok appropriate for sports tourists with limited time and could use holidays for relaxing and travelling; 6) There were various sports activities such as running events through the year, sports tourism activities by bicycle and mauy Thai. Such activities became parts of community life. The special activity events were one of the important strategies to develop toward the goal of tourism. They were also used as instruments to attract the tourists or athletes to come in the area. The tourists had opportunity to get in touch with the community and other attractions. Then, they would come to such places again.

This study proposed the guidelines to increase the quality and potentiality of sport tourism in the western region into 2 ways: 1) The development of the capacity in being the host sport activity organization because being the host sport organization in the area was an important mechanic to create potentiality and quality of sports tourism by having the following actions: create local hosts with quality by promoting and developing the leaders' potentialities or developing sport event organizers, creating knowledge and understanding about sport tourism to join with sport activity and tourism based on local identity and there were lessons from such best practice. There was the promotion of sharing data and the development of the chaperone system; 2) Create the preference of sport tourism product in the western regions with different strategies such as having different products and services of sport tourism in order to attract more tourists, supporting several communities: Karen Community SuanPhueng district, Thai Song Dam cultural community Ban HuaKhao Chin, Chin, Chinese community Photharam old market, Mon community Ban Phong, Thai Song Dam community TalaadKwaai so that they could become tourist attractions and the basic resource for development of sport tourism routes by bicycle. There should be the screening on sports which could be the strength for the region in order to the promotion of the annual international sport competition. The development of facilities and infra structure to agree with the promotion of physical activities to encourage the atmosphere of active cities and friendly community events. The sport activity could be joined with other forms of tourism by promoting the sport activity as a part of tourism programs, proposing to be the host of international sport activities and some specific sport activities such as Downhill Mountain Bike, Motor Sport Competition, Beach Volley ball competition, international boat competition, Brand development of the region as the sport tourism source, creation of product perception and local service for sport tourism, provision of annual calendar on sport activity so that the tourists could plan ahead by selecting the sport activity with high impact to push sport activity forward in the area, create the value for the sport which could be possibly getting higher so that they would be more preferred by the tourists. The development of sport tourism could be a pilot project by running, cycling, boxing and cliff climbing.